

VTH jaarplan 2022 en jaarprogramma 2023

1. Inleiding

Op basis van artikel 7.2 van het Besluit Omgevingsrecht dragen de bestuursorganen die deelnemen in een omgevingsdienst gezamenlijk zorg voor het opstellen van een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid en -programma. Hierin wordt gemotiveerd aangegeven welke doelen de omgevingsdienst moet behalen bij de uitvoering en handhaving en welke activiteiten daartoe worden uitgevoerd. Vanwege de rol van de provincie in het kader van Interbestuurlijk Toezicht worden beleid en uitvoeringsprogramma met de provincie gedeeld.

De provincie Gelderland heeft aangegeven dat het werkplan ODRN 2023 (en alle vorige ODRN-werkplannen) niet volstaat als uitvoeringsprogramma. Wat ontbreekt is de koppeling met het VTH-beleid en de keuzes/prioritering die we maken. Ook is er voor de raad onvoldoende sturing mogelijk.

We hebben in regioverband afgesproken dat we in samenwerking met de ODRN een Uitvoeringsprogramma en jaarverslag gaan opstellen. Over de vorm ervan zijn we in overleg. Wat daarbij niet meehelpt, is dat er momenteel personele wisselingen gaande zijn in Beuningen en Berg en Dal en dat er daarnaast twee accounthouders (voor Druten-Wijchen en gemeente Nijmegen) onlangs zijn gestart. Eveneens wettelijk verplicht is de vaststelling van VTH-beleid. Dit regionaal opgestelde beleid is in 2023 vastgesteld.

2. Jaarplan 2022

<i>Regulier in vaste producten</i>	<i>Realisatie 2022</i>
Totaal	587 st.
Behandelen Vergunning	378 st.
BRIKS	347 st.
MILIEU	31 st.
Uitvoeren toezicht	208 st.
BRIKS	52 st.
MILIEU	156 st.
Handhaven	0 st.
BRIKS	0 st.
MILIEU	0 st.
Advisering	1 st.
BRIKS	0 st.
MILIEU	1 st.
Juridisch	0 st.
BRIKS	0 st.
MILIEU	0 st.

2.1. Vergunningverlening BRIKS

Er zijn vijf grote aanvragen afgehandeld, namelijk de noodopvang vluchtelingen op Heumensoord, de bouw van een kamerverhuurpand aan de Rijksweg in Malden, het transformeren van een kantoorpand naar woningen aan de Rijksweg in Malden, het bouwen van zes landhuizen op Landgoed Het Hoog en de inzet bij de verkenning van een eventuele waterkrachtcentrale langs de maas.

2.2. Vergunningverlening Milieu

Alles bij elkaar kent het jaar 2022 op het gebied van vergunningverlening milieu geen bijzonderheden en het verloop is volgens de verwachtingen verlopen.

2.3. Toezicht BRIKS

De bouw van grote bouwwerken minder is dan verwacht en er is minder sprake van illegaliteit of meldingen met betrekking tot de afgegeven bouwvergunningen. Daarnaast wordt er op basis van de VTH-ricisocool een gedeelte van de verleende vergunningen ook niet gecontroleerd (kleinere niet risicovolle projecten).

2.4. Toezicht Milieu

Vergeleken met de planning zijn meer milieucontroles uitgevoerd, terwijl minder tijd is besteed aan de projecten duurzaamheid en ondermijning.

2.5. Advisering

Het gaat hier om algemene vragen met betrekking tot vergunningverlening BRIKS. Een inzet die uiteindelijk verrassend is gezien de hogere realisatie op het aantal vergunningen. Mogelijk dat de informatieverstrekking via o.a. de bouwbalie van de gemeente Heumen voldoende is voor de meeste mensen om (kleine) aanvragen zonder adviesvragen in te dienen.

Een uitschieter ten opzichte van de planning was het product Advies bodem Wabo. Dit komt door het verrichte werk voor de volgende bedrijven:

- Heumensoord/Bureau Militaire Ondersteuning Ondersteuning 4-daagse Nijmegen/ Vluchtelingenopvang(COA)
- Morssinkhof Groep Malden
- Derks Overasselt V.O.F.
- Goedhardt Jr. Automobielen

Wat opvalt bij de juridische advisering is dat dit regelmatig gaat over adviesvragen over legesbezwaren.

2.6. Bijzondere projecten

De ODRN voert daarnaast de volgende bijzondere projecten uit:

- Energiecontroles (o.a. versterkte uitvoering energietoezicht)
- Ketentoezicht
- Controles Vierdaagse Kamp Heumensoord
- IGP (ondermijning)
- Gelderse Milieusamenwerking (branchegericht werken)

2.7. Tijdigheid afhandeling

De norm voor meldingen en reguliere aanvragen BRIKS is gehaald. De norm voor uitgebreide aanvragen niet. Het komt regelmatig voor dat aanvragers verzoeken om de termijnen op te schorten. Ook wachten sommige vergunningen op de milieuvergunning, de vergunning Wet natuurbescherming en/of ruimtelijk advies van de gemeente. Het overschrijden van termijnen is daarmee in de praktijk niet altijd te voorkomen. Met betrekking tot BRIKS klachten is de norm gehaald. Klachten zijn binnen de gestelde termijn opgepakt.

56% van de milieumeldingen en 50% van de reguliere milieuvergunningen zijn op tijd afgehandeld. Daarnaast is 25% van de vergunningen volgens de uitgebreide procedure binnen de termijn afgehandeld. Dit heeft voornamelijk te maken met langere adviestermijnen en uitgebreidere procedures en informatiestromen. Het overschrijden van termijnen is daarmee in de praktijk niet altijd te voorkomen.

Oorzaken waarom procedures vaak niet binnen de gestelde termijn worden afgehandeld:

- complexiteit van de procedures,

- schaarse capaciteit aan ervaren luchtspecialisten en vergunningverleners,
- hoge werkdruk,
- en het meedenken met bedrijven die vergunningen aanvragen of die meldingen doen, maar die onvoldoende informatie aanleveren

Voor de afhandeling van milieuklachten is een klachtendienst opgericht.

2.8. Naleefgedrag controles

De ODRN constateert, dat het naleefgedrag, zowel bij BRIKJS als ook bij Milieu, verslechtert. Het beperkte naleefgedrag wordt nog verder onderzocht. Om grip te houden op het toezicht, maken de ODRN gebruik van risicoberekeningen: voor BRIKS met een module, en voor Milieu met een beoordelingssysteem op basis van naleefgedrag.

2.9. Afdeling BML

De afdeling BML van de gemeente voert ook een gedeelte van de Wabo-taken uit. Naast de baliefunctie (voorlichting/uitleg en vooroverleg bij bouwplannen) is de afdeling BML verantwoordelijk voor de inhoudelijke beoordeling van planologische vergunningsaanvragen en de evt. vervolgproudures daarvan (bezwaar- en beroepsprocedures). In 2022 zijn over 3 omgevingsvergunningen bezwaarschriften ingediend. Deze vergunningen zijn in de bezwaarschriftenprocedure, al dan niet met aanpassen, in stand gebleven.

De afdeling BML is ook verantwoordelijk voor de bestuursrechtelijke handhaving van Wabo-taken als er ook sprake is van een afwijking van het bestemmingsplan (planologische afwijking).

In 2022 zijn 5 verzoeken om handhaving in behandeling genomen:

- 1 verzoek was in 2023 nog in behandeling i.v.m. lopende overleg tussen de betrokken partijen;
- 1 verzoek bleek na onderzoek onterecht en is daarna ingetrokken;
- 1 verzoek is afgewezen omdat de overtreding inmiddels was gelegaliseerd;
- 1 verzoek is afgewezen omdat er geen sprake was van overtreding. Het hiertegen ingediende bezwaarschrift is niet-ontvankelijk verklaard;
- 1 verzoek is afgewezen omdat er sprake was van een overtreding. Het hiertegen ingediende bezwaarschrift is in 2023 ongegrond verklaard. Hiertegen is beroep ingesteld bij de rechtbank. Een uitspraak is nog niet gedaan.

Door dit aantal handhavingsverzoeken in relatie tot de in omvang beperkte beschikbare juridische capaciteit zijn er door de afd. BML geen andere Wabo-handhavingsbesluiten (handhaving op eigen initiatief) genomen.

3. Jaarprogramma 2023

In het Werkplan ODRN 2023 is -voor de opdrachtverlening aan de ODRN- het werkpakket voor 2023 vastgelegd. Daarmee geven we concreet invulling aan de vergunningverlening en handhavingstaken die vallen onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Het werkplan geeft daarmee houvast voor de uitvoering van Milieu- en BRIKS-taken. Ook zijn in het werkplan een aantal projecten opgenomen. Waar mogelijk worden deze regionaal uitgevoerd, maar er zijn ook gemeente-specifieke projecten.

3.1. Ontwikkelingen in 2023

De ODRN bereidt zich in 2023 verder voor op de invoering van de Omgevingswet en de Wet private kwaliteitsborging.

De druk op de arbeidsmarkt is ongekend hoog. Dit heeft als gevolg dat het moeilijk is om personeel te werven. Afgelopen jaar is de ODRN met een traineesprogramma begonnen en er wordt gezocht naar andere manieren om personeel binnen te halen. Tijdige werving helpt daarbij, maar ook wordt nagedacht over de tarieven die de ODRN hanteert.

Er is sprake van een toename in het aantal verzoeken om toezicht op illegale bewoning of illegaal gebruik van panden. Ook worden er vanuit onze organisatie steeds meer adviesvragen gesteld aan de ODRN,

omdat we de kennis zelf niet meer in huis hebben. Dit betreft bijvoorbeeld de advisering in het kader van stikstof. Kortom, er is een groeiende vraag vanuit de organisatie om bovenop het werkplan nog andere werkzaamheden bij de ODRN neer te leggen. In sommige gevallen kan dat niet, omdat het geen BRIKS-taken betreft. In andere gevallen kunnen extra werkzaamheden alleen door de ODRN worden uitgevoerd als daar ook extra middelen voor beschikbaar worden gesteld.

3.2. Afdeling BML

De afdeling BML van de gemeente voert ook een gedeelte van de Wabo-taken uit. Naast de baliefunctie (voorlichting/uitleg en vooroverleg bij bouwplannen) is de afdeling BML verantwoordelijk voor de inhoudelijke beoordeling van planologische vergunningsaanvragen en de evt. vervolgproudures daarvan (bezwaar- en beroepsprocedures). De afgelopen jaren zijn 2-3 bezwaarschriftenprocedures per jaar hierover geweest. Voor 2023 worden eveneens ongeveer 3 bezwaarschriftenprocedures over planologische omgevingsvergunningen verwacht.

De afdeling BML is ook verantwoordelijk voor de bestuursrechtelijke handhaving van Wabo-taken als er ook sprake is van een afwijking van het bestemmingsplan (planologische afwijking).

De afgelopen jaren zijn 2-3 handhavingsverzoeken per jaar geweest (uitschieter was 2022 met 5 verzoeken). Voor 2023 worden eveneens verwacht om ongeveer 3 handhavingsverzoeken te behandelen.

De in omvang beperkte beschikbare juridische capaciteit is begin 2023 tijdelijk uitgebreid. Voor 2023 wordt daarom verwacht dat de afd. BML, naast de behandeling de handhavingsverzoeken, ook 5-6 Wabo-handhavingsdossiers oppakt en handhavingsbesluiten verstuurd.

3.3. Gewijzigde prioriteitsstelling voor handhaving RO-taken

In het vastgestelde VTH-beleid regio Nijmegen 2023-2026 is een prioriteitstelling voor de diverse Wabo-activiteiten opgenomen. Daarin is aangegeven (zie blz. 4 van de publicatie VTH-beleid), dat deze prioriteiten jaarlijks kunnen worden bijgesteld.

Gezien de huidige handhavingscapaciteit van de afdeling BML, in combinatie met de uitvoering van de andere handhavingstaken dan de Wabo-taken die binnen deze afdeling ook moeten worden behartigd, stellen wij u hierbij voor om de prioriteitstelling van de handhaving van ruimtelijke regels (handelen in strijd met bestemmingsplanregels) te wijzigen. De prioriteitstelling voor overige Wabo-activiteiten, zoals bouwen (bouwveiligheid), brandveiligheid en milieu, blijft ongewijzigd.

Omdat de personele capaciteit onvoldoende is om alle RO-handhavingszaken op te pakken is een prioritering van de handhavingszaken nodig. Wij stellen de volgende prioritering voor:

HOOG (in rangorde)

- 1.a. Het behandelen van een handhavingsverzoek van een belanghebbende;
- 1.b. een handhavingsverzoek (of melding/klacht) van een niet-belanghebbende situatie met prioriteit Hoog;
2. Een RO-overtreding + overtreding van de Opiumwet;
3. Recent ontstane overtredingen betreffende de onderstaande prioriteiten 4 t/m 7;
4. Overtreding op een locatie met een hoge beschermingswaarde van het buitengebied;
5. Illegale bewoning door arbeidsmigranten en kamerverhuur;
6. Uitoefening bedrijfsactiviteiten op een niet-bedrijfslocatie;
7. Een uitbreiding van bedrijfsactiviteiten buiten het bedrijfsbestemmingsvlak.

MIDDEN

- Illegale bewoning van bijgebouwen;
- Illegale woningsplitsing;
- Illegale bewoning van recreatiewoningen;
- Een uitbreiding/wijziging van bedrijfsactiviteiten binnen het bedrijfsbestemmingsvlak;
- Niet-realiseren van landschappelijke inpassing.

LAAG

- illegale schuilstallen;
- illegale longeercirkels/paardenrijbakken (al dan niet met lichtmasten);illegale bouw binnen de bebouwde kom;
- illegale bouw van poorten/toegangshekken, terreinafscheidingen;
- illegale bouw binnen de woonbestemming in het buitengebied (binnen of buiten het bouwvlak);

- illegaal gebruik voor burgerwoning van het agrarisch bouwvlak/agrarische bedrijfswoning zonder toepassing functieveranderingsbeleid en sloopverplichting.

3.4. Geen toepassing LHS bij handhaving RO-taken door afd. BML

In het vastgestelde VTH-beleid regio Nijmegen 2023-2026 is aangegeven bij de handhaving standaard de landelijke handhavingsstrategie (LHS) wordt toegepast. In het jaarlijks vast te stellen uitvoeringsprogramma kan echter voor bepaalde categorieën/situaties de LHS buiten toepassing worden verklaard (zie blz. 13 publicatie).

De LHS leidt vaak tot een langere voorprocedure (meer proceduretijd), alvorens een handhavingsbesluit te nemen. De beperkte personele capaciteit van de afdeling BML noopt tot een effectievere aanpak van de Wabo-handhavingszaken, die, mede gelet op de plaatselijke kennis, van geval tot geval verschilt en soms noodzakelijkerwijs leidt tot een verkorting van het aantal procedurestappen. Bij de handhaving van RO-taken door de afdeling BML zal daarom de landelijke handhavingsstrategie niet worden toegepast.